

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Účetní audit podniku a audit finanční situace
Lucie Kempná**

**Bakalářská práce
2011**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie KEMPŇÁ**
Osobní číslo: **E08647**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Účetní audit podniku a audit finanční situace**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Obecná charakteristika auditu
2. Externí audit a jeho cíle
3. Charakteristika účetního auditu a auditu finanční situace
4. Audit u vybrané společnosti
5. Formulace závěru, návrhy a doporučení

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

DVOŘÁČEK, J. Audit podniku a jeho operací. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 165 s. ISBN 80-7179-809-6

KRÁLÍČEK, V. Auditing. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2

MÜLLEROVÁ, L. Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka. 1. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Ondřej Svoboda
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 25. června 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. července 2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 26. 4. 2011

Lucie Kempná

Poděkování

Děkuji Ing. Ondřeji Svobodovi za odborné vedení, rady a připomínky při zpracování bakalářské práce. Ráda bych také poděkovala své rodině za podporu po celou dobu mého studia.

ANOTACE

Předmětem bakalářské práce je audit účetní závěrky a audit finanční situace podniku. Věnuje se vymezení podstaty a významu auditu, jeho právní úpravě, jsou zde popsány jednotlivé fáze auditu účetní závěrky a charakterizovány základní skupiny poměrových ukazatelů, které lze využít k auditu finanční situace. Následně je popsán průběh auditu účetní závěrky u vybrané obchodní společnosti a pomocí zvolených poměrových ukazatelů zhodnocena její finanční situace.

KLÍČOVÁ SLOVA

Audit, auditor, účetní závěrka, finanční situace, finanční analýza, poměrové ukazatele.

TITLE

The Accounting Audit in an Enterprise and Auditing of a Financial Situation

ANNOTATION

The subject of this bachelor thesis is the accounting audit and auditing of a financial situation. The work is focused on explanation the principle and importance of the audit, legal regulations, the process of auditing and basic groups of financial ratios which can be used to auditing of a financial situation. Consequently, the process of auditing in a selected company is described and using financial ratios the financial situation of this company is evaluated.

KEYWORDS

Audit, auditor, final accounts, financial situation, financial analysis, financial ratios.

Obsah

Seznam grafů.....	9
Seznam obrázků.....	9
Seznam tabulek	9
Úvod	10
1 Obecná charakteristika auditu.....	12
1.1 Definice auditu obecně	12
1.2 Historický vývoj auditu	14
2 Externí audit a jeho cíle.....	16
2.1 Definice externího auditu.....	16
2.2 Cíl a funkce externího auditu.....	16
2.3 Právní úprava a regulace auditorské profese	17
2.3.1 Podmínky povinného auditu	18
2.3.2 Zákon o auditorech	19
2.3.3 Auditor	19
2.3.4 Etický kodex	21
3 Technologie auditu účetní závěrky.....	23
3.1 Činnosti před uzavřením smlouvy	23
3.2 Předběžné plánovací procedury (procesy poznání klienta)	24
3.3 Vytvoření plánu auditu	25
3.4 Provedení auditu	26
3.5 Závěr auditu a vydání zprávy.....	28
4 Audit finanční situace.....	30
4.1 Ukazatele rentability (výnosnosti, ziskovosti).....	30
4.2 Ukazatele aktivity	31
4.3 Ukazatele zadluženosti	32
4.4 Ukazatele likvidity.....	33
4.5 Ukazatele kapitálového trhu	34
5 Audit u vybrané společnosti.....	36
5.1 Charakteristika společnosti	36
5.2 Externí audit účetní závěrky	37
5.2.1 Činnosti před uzavřením smlouvy	37
5.2.2 Předběžné plánovací procedury	39

5.2.3 Vytvoření plánu auditu	41
5.2.4 Provedení auditu	41
5.2.5 Závěr auditu a vydání zprávy.....	43
5.3 Audit finanční situace	44
5.3.1 Ukazatele rentability	45
5.3.2 Ukazatele aktivity	46
5.3.3 Ukazatele zadluženosti	48
5.3.4 Ukazatele likvidity	49
5.3.5 Zhodnocení a návrhy	50
Závěr	52
Použitá literatura	54
Seznam příloh.....	56

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj rentability společnosti.....	46
Graf 2: Vývoj ukazatelů obratovosti.....	47
Graf 3: Vývoj zadluženosti společnosti.....	49
Graf 4: Vývoj likvidity společnosti	50

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vztah mezi subjekty auditu a předmětem zkoumání	12
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Kritéria pro povinné ověření účetní závěrky auditorem.....	36
Tabulka 2: Výpočet hladiny významnosti	41
Tabulka 3: Ukazatele rentability – data pro výpočet v tis. Kč.....	45
Tabulka 4: Ukazatele rentability.....	45
Tabulka 5: Ukazatele aktivity – data pro výpočet v tis. Kč.....	46
Tabulka 6: Ukazatele aktivity	46
Tabulka 7: Ukazatele zadluženosti – data pro výpočet v tis. Kč	48
Tabulka 8: Ukazatele zadluženosti	48
Tabulka 9: Ukazatele likvidity – data pro výpočet v tis. Kč.....	49
Tabulka 10: Ukazatele likvidity.....	49

Úvod

Tématem bakalářské práce je účetní audit podniku a audit finanční situace. V České republice je audit stále ještě poměrně mladou a neustále se rozvíjející disciplínou, auditorská profese se objevila teprve na přelomu 80. a 90. let minulého století. Audit účetní závěrky spočívá v ověření finančních výkazů nezávislou osobou, vyslovení profesionálního názoru na to, zda účetní závěrka zveřejněná vedením společnosti věrně a poctivě zobrazuje majetkovou a finanční situaci společnosti v souladu s odpovídajícími předpisy. Zatímco smyslem auditu účetní závěrky je zvýšit míru důvěry předpokládaných uživatelů v účetní výkazy, audit finanční situace na základě finančních ukazatelů přináší pohled na ekonomickou situaci podniku, upozorňuje na rizika, která mohou ohrozit jeho existenci, poskytuje návrhy a doporučení, jak překonat nepříznivé ukazatele a přispět k efektivnímu vývoji podniku v budoucnu.

Cílem mé práce je v první řadě přiblížit problematiku auditu v teoretické rovině a následně aplikovat poznatky vztahující se k tématu získané studiem odborné literatury v praxi, to znamená popsat průběh auditu účetní závěrky a provést audit finanční situace u konkrétní obchodní společnosti.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol. Úvodní část přibližuje problematiku auditu v obecné rovině, věnuje se stručné charakteristice interního auditu a nástinu historického vývoje v České republice i v zahraničí.

Druhá kapitola se zabývá samotným auditem účetní závěrky, jeho definicí, cíli a právní úpravou. Je zde uveden přehled právních předpisů týkajících se auditu, z nichž nejdůležitějším je zákon o auditorech. Součástí je zmínka o podmínkách pro získání auditorského oprávnění, Komoře auditorů České republiky či profesní etice.

Samostatná kapitola je věnovaná popisu jednotlivých fází auditu, od činností před uzavřením smlouvy a procesů poznávání klienta přes vytvoření plánu auditu, jeho vlastní provedení až po závěrečnou etapu, která je završena vydáním zprávy auditora.

Čtvrtá část pojednává o auditu finanční situace, popisuje jeho význam, doporučený postup a zahrnuje rovněž stručnou charakteristiku nejčastěji používaných skupin poměrových ukazatelů, a to ukazatelů rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a ukazatelů kapitálového trhu.

Poslední a nejrozsáhlejší část práce je zaměřena prakticky. Po úvodním představení společnosti je nejprve přiblížen postup auditora v rámci auditu účetní závěrky. Vzhledem k rozsahu práce je při popisu fáze testování věnována pozornost pouze dlouhodobému hmotnému majetku jako významné položce aktiv. Následuje zhodnocení finanční situace podniku pomocí poměrových ukazatelů, které jsou vypočteny na základě údajů z rozvahy a výkazu zisku a ztrát.

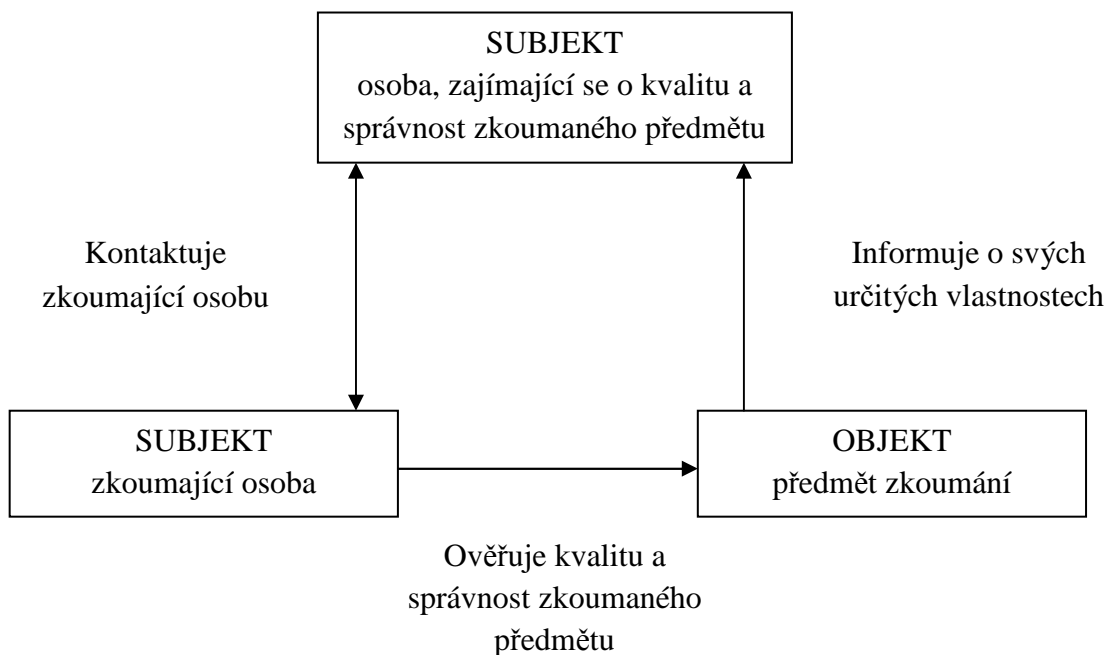
1 Obecná charakteristika auditu

Ačkoli bývá audit často spojován s účetnictvím a ověřováním účetní závěrky, význam pojmu je mnohem širší. Definováním auditu v obecné rovině, přiblížení interního auditu a vývoji auditorské profese je věnován následující text.

1.1 Definice auditu obecně

„Auditing v nejobecnějším slova smyslu je vědecká disciplína, jejímž předmětem je pozorování a poznávání určitých skutečností, shromažďování relevantních údajů, jejich vyhodnocení a vypracování závěrů a jejich sdělení zainteresovaným zájemcům“ [7].

Provedení auditu si v obecné rovině lze představit tak, že na jedné straně vystupuje subjekt zkoumající osoby a na druhé straně zainteresovaný zájemce. Vztah mezi těmito subjekty a předmětem zkoumání je schematicky znázorněn na následujícím obrázku.

Obrázek 1: Vztah mezi subjekty auditu a předmětem zkoumání

Zdroj: Sedláček, J., Základy auditu. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 169s. ISBN 80-210-4168-4. Str. 18.

Rozlišujeme různé druhy auditu podle oblasti lidské činnosti, na kterou je zaměřen. Mezi nejznámější patří audit účetní závěrky, interní audit, audit jakosti či ekologický audit.

Audit účetní závěrky (nazývaný též externí audit) spočívá v ověření individuální nebo konsolidované účetní závěrky kompetentní a nezávislou osobou – externím auditorem. Tento druh auditu bude podrobněji popsán v kapitole 2.

Interní (vnitřní) audit je vymezen podle moderní definice Institutu interních auditorů jako nezávislá, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidanou hodnotu a zlepšení provozu organizace. Pomáhá organizaci dosáhnout její cíle tím, že zavádí systematický, metodický přístup k hodnocení a zlepšení efektivnosti řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů [2].

Jeho posláním je zdokonalení uplatňované podnikové strategie, používaných metod a postupů a tím dosažení vyšší efektivnosti řízení podniku. Služeb interního auditu využívají nejen řídicí orgány společnosti, ale i provozní management, výbor pro audit či externí auditoři.

Hlavní náplní činnosti interního auditu byl v prvních vývojových etapách zejména finanční audit a vnitřní účetní kontrola. Postupně se přidávaly další funkce. V současné době služby poskytované interním auditem zahrnují kromě finančního auditu a vnitřní účetní kontroly rovněž prevenci a odhalování podvodů, audit operací, audit managementu, audit produktivity, audit kontraktů a řadu dalších. Ve státech s rozvinutou tržní ekonomikou převažuje audit operací, který se stal těžištěm moderního interního auditu a jehož cílem je zvyšování efektivnosti organizace.

Činnosti interního auditu vykonává interní auditor. Zpravidla se jedná o pracovníka společnosti, který je však nezávislý na auditovaných činnostech. Zejména větší podniky zřizují útvar interního auditu s několika zaměstnanci. Počet interních auditorů a zařazení pracoviště interního auditu do organizační struktury závisí nejen na velikosti podniku, ale také na jeho cílech a úkolech, představách vedení podniku o interním auditu či schopnostech interního auditora.

1.2 Historický vývoj auditu

Jisté souvislosti s auditorskou činností můžeme nalézt již ve starém Egyptě, kde o daňových příjmech museli referovat dva nezávislí úředníci, nebo ve starém Římě, kde vládci určovali tzv. kvestory, kteří informovali senát o výši státního majetku. S auditem v moderním pojetí se však poprvé setkáváme až v období průmyslové revoluce ve Velké Británii.

Vznik auditorské profese byl podmíněn zejména následujícími faktory [6]:

- hospodářský a technický rozvoj,
- vyšší investiční náročnost,
- potřeba koncentrace kapitálu,
- vznik nové právní formy podnikání, akciové společnosti,
- potřeba specifické formy ochrany vlastníků.

Dalo by se říci, že kolébkou auditu v dnešním slova smyslu je Velká Británie. Zákon o britských akciových společnostech z roku 1844 (Companies Act 1844) stanovil, že jeden nebo více akcionářů prověřuje bilance (rozvahy) sestavené řediteli společnosti. Akcionáři tak získali nejen právo kontrolovat účetní knihy a výkazy společnosti, ale také klást otázky úředníkům, zaměstnancům i managementu. Zákon o akciových společnostech z roku 1856 (Companies Act 1856) stanovil, že toto prověření nemusí realizovat akcionáři, ale spíše auditor vybraný společností. Povinnost ověřovat účetní výkazy osobou nezávislou na auditované společnosti, která však ještě nemusela být profesionálně vzdělaná, vychází ze zákona z roku 1900 (Companies Act 1900). Za přelomový lze považovat Companies Act 1948, který vyžaduje povinně názor kvalifikované osoby (účetního znalce) na to, zda účetní výkazy poskytují pravdivý a věrný obraz o výkonnosti a finanční situaci společnosti.

V České republice je z hlediska historie auditu zlomový rok 1989, kdy Federální ministerstvo financí vydalo vyhlášku č. 63/1989 Sb., o ověřovateli (auditorech) a jejich činnosti [7]. Ta byla následně nahrazena zákonem č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky. Příslušný zákon položil základy auditu tak, jak ho známe dnes, definoval základní pojmy, vymezil práva a povinnosti auditorů i poslání Komory auditorů ČR. Poslední právní úprava týkající se auditu je uvedena v zákoně č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), který

nahradil doposud platný zákon o auditorech č. 254/2000 Sb. Nový zákon reaguje na požadavky Evropské unie týkající se sjednocení právní úpravy auditu v rámci členských států.

Výše uvedený nástin vývoje se vztahuje k auditu účetních výkazů. Oproti tomu je **historie interního audit** poměrně mladá, ve světě se začal uplatňovat na přelomu 30. a 40. let minulého století. Zpočátku vznikaly útvary interního auditu v bankách a pojišťovnách, postupem času se rozšířily i do obchodních a průmyslových podniků. Významnou událostí bylo založení Institutu interních auditorů na počátku čtyřicátých let v New Yorku. Jedná se o mezinárodní profesní organizaci, která v současné době sdružuje odborníky nejen z USA, ale prakticky ze všech vyspělých zemí světa.

V České republice je interní audit velice mladou disciplínou, první útvary interního auditu byly zřízeny počátkem devadesátých let. Od roku 1995 působí Český institut interních auditorů, občanské sdružení, jehož cílem je podpora rozvoje interního auditu v České republice a v současné době má více než 1000 členů [14].

2 Externí audit a jeho cíle

Externí audit v současné době nezahrnuje pouze audit účetní závěrky, ale i další oblasti, například audit jakosti, ekologický audit apod. Tato kapitola je však vzhledem k tématu mé práce zaměřena výhradně na externí audit účetních výkazů.

2.1 Definice externího auditu

Již na začátku práce byl vysvětlen pojem auditu v nejobecnějším pojetí. Nyní je třeba blíže vymezit audit účetní závěrky. Je však složité stanovit jedinou správnou definici, proto alespoň pro představu uvádím tvrzení několika autorů:

„Audit je analýza, k níž přistupuje nezávislý externí znalec v podniku s cílem vyjádřit svůj podložený názor na přesnost a pravdivost rozvahy a výsledovky. Z ní pak přirozeně vyplyne ověření účetních informací“ [8].

„Nezávislé ověření a vyjádření názoru na účetní závěrku podniku jmenovaným auditorem na základě tohoto jmenování a ve shodě s příslušnými zákonnými předpisy“ [1].

„Posláním a smyslem auditu účetní závěrky je vyjádřit názor nezávislé, kvalifikované osoby na věrohodnost účetní závěrky zveřejněné vedením účetní jednotky. Auditor ověřuje, zda údaje v účetní závěrce podávají věrný a poctivý obraz finanční pozice a výsledků hospodaření a peněžních toků v souladu s pravidly předepsanými českými nebo jinými účetními předpisy, často s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS)“ [18].

2.2 Cíl a funkce externího auditu

Podle Mezinárodního auditorského standardu ISA 200 má auditor při auditu účetní závěrky následující obecné cíle:

- a) získat přiměřenou jistotu že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou, což auditorovi umožní vydat výrok o tom, zda je účetní závěrka ve všech významných (materiálních) ohledech sestavena v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví a

- b) v souladu s auditorovými zjištěními vydat zprávu auditora k účetní závěrce a poskytnout další informace vyžadované standardy ISA.

Základní **cíl auditu** lze vyvodit z jeho definic, je jím zvýšení věrohodnosti účetních informací zejména těch společností, které povinně zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu. Opomenout však nelze ani jeho morální a preventivní působení proti vzniku chyb a podvodů, poradenskou a výchovnou funkci.

Význam auditu a s ním spojený přístup auditora při ověřování účetních závěrek se liší podle charakteru ekonomického prostředí. Obecně se uvádí dva krajní modely: anglosaský a kontinentální. V anglosaské oblasti investoři zpravidla nejsou zastoupeni v managementu. Hlavním zdrojem informací o výsledcích společnosti jsou pro ně údaje z účetnictví. V tomto případě je tedy nezbytné využít služeb nezávislého subjektu (auditora), který ověří účetní výkazy zpracované managementem a zvýší tak jejich důvěryhodnost. V oblasti kontinentální se vlastníci nemusí spoléhat pouze na údaje z účetnictví, protože jsou součástí managementu a mají přístup k interním informacím. Auditor se tedy více zaměřuje na formální a právní aspekty účetnictví. Ve skutečnosti se však setkáme spíše s řadou modifikací a nadále lze předpokládat, že zejména vlivem globalizace se rozdíly mezi těmito dvěma krajními přístupy budou postupně stírat.

2.3 Právní úprava a regulace auditorské profese

Činnost auditorů je právně upravena zejména z důvodu ochrany veřejného zájmu. Výsledky práce auditora totiž neslouží primárně zadavateli auditu, který za služby platí, ale širší veřejnosti, která na ně spoléhá. Objednatel by se v krajním případě mohl snažit auditora podplatit, aby podal zkreslené a podnik lépe prezentující výsledky. Dalším důvodem právní úpravy je vysoká náročnost auditorské profese. Činnost auditora vyžaduje teoretické znalosti a praktické zkušenosti nejen v oblasti auditu, ale i v dalších oborech, jako je účetnictví, daně, matematika a statistika, podnikové finance, právo a řada dalších.

Problematiku auditu v České republice v současné době upravuje zejména zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, zákon č. 563/1991Sb., o účetnictví a zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech. První dva zmíněné předpisy vymezují subjekty a podmínky povinného auditu. Zákon o auditorech se zabývá vlastní právní úpravou auditu.

2.3.1 Podmínky povinného auditu

Ne všechny účetní jednotky mají povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem. Tuto povinnost stanovuje obchodní zákoník v § 39, podle kterého musí mít obchodní společnosti a družstva účetní závěrku a výroční zprávu ověřenou auditorem podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu. Obchodní zákoník se odvolává na zvláštní právní předpis, kterým je zákon o účetnictví. Ten se povinností auditu zabývá v § 20 Ověřování účetní závěrky auditorem.

Zákon o účetnictví ukládá **povinnost ověřit řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku** následujícím subjektům:

- a) akciové společnosti, které ke konci rozvahového dne účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jedno ze tří uvedených kritérií:
 - aktiva celkem více než 40 mil. Kč; aktivy celkem se rozumí úhrn zjištěný z rozvahy v ocenění neupraveném o opravné položky a odpisy,
 - roční úhrn čistého obratu více než 80 mil. Kč; ročním úhrnem čistého obratu se rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy a dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená dvanácti,
 - průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období více než 50, zjištěný způsobem stanoveným na základě zvláštního právního předpisu (zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě ve znění pozdějších předpisů),
- b) ostatní obchodní společnosti a družstva, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za nějž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň dvou ze tří výše uvedených kritérií,
- c) účetní jednotky – zahraniční osoby, které jsou podnikateli, za podmínek podle písmene b),
- d) účetní jednotky – fyzické osoby za podmínek podle písmene b),
- e) účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

2.3.2 Zákon o auditorech

Dne 14. dubna 2009 nabyl účinnosti zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), kterým je do českého právního řádu implementována Směrnice Evropského parlamentu a Rady o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek [15]. Cílem této směrnice je harmonizace požadavků na povinný audit účetních závěrek napříč členskými státy Evropské unie.

Zákon se skládá z deseti hlav. Nejobsáhlejší částí je Hlava II, která se zabývá například podmínkami vydávání auditorského oprávnění, dočasným či trvalým zákazem výkonu auditorské činnosti a odebráním auditorského oprávnění. V této hlavě je rovněž upraven obsah auditorské zkoušky, stanovena povinnost auditora dodržovat etický kodex, zachovávat mlčenlivost a další práva a povinnosti auditora.

Další hlavy se zabývají problematikou kárných opatření a kárných řízení, postavením asistenta auditora, činností Komory auditorů České republiky (dále jen Komora) a jejích orgánů, či problematikou auditorů ze třetích zemí.

Nový zákon přináší oproti stávající právní úpravě řadu změn, které se dotýkají nejen samotných auditorů, ale také subjektů podléhajících povinnému auditu. Zákon stanoví, že v případě účetní jednotky, která je právnickou osobou s povinností mít účetní závěrku ověřenou auditorem, musí být auditor určen a schválen nejvyšším orgánem společnosti nebo jejím dozorčím orgánem. Další z významných novinek je zřízení Rady pro veřejný dohled nad auditem, která dohlíží nad výkonem auditorské činnosti a činností Komory.

2.3.3 Auditor

Auditorem se podle zákona o auditorech rozumí fyzická nebo právnická osoba, které bylo Komorou vydáno rozhodnutí o oprávnění provádět auditorskou činnost (auditorské oprávnění), a která je zapsaná v seznamu auditorů vedeném Komorou auditorů ČR. Fyzickou osobu nazýváme statutární auditor, v případě právnické osoby hovoříme o auditorské společnosti. Mezi základní podmínky pro získání auditorského oprávnění fyzickou osobou patří [19]:

- vysokoškolské vzdělání,
- způsobilost k právním úkonům,

- bezúhonnost,
- odborná praxe asistenta auditora po dobu minimálně tří let,
- složení auditorské zkoušky,
- složení slibu auditora.

Bezúhonnost uchazeč dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů. Odborná praxe na pozici asistenta auditora slouží k získání praktických zkušeností a osvojení auditorských postupů. Účelem auditorské zkoušky je prověření znalostí uchazeče, má písemnou podobu, skládá se z dílčích zkoušek a její obsah upravuje zkušební řád, který je vnitřním předpisem Komory. Na kvalifikaci auditora jsou kladeny vysoké požadavky. Proto kromě složení této zkoušky je nezbytnou podmínkou pro výkon auditorské profese udržování odborné způsobilosti, které vyžaduje průběžné studium, sledování nových právních předpisů a vývoje v oblasti auditu doma i v zahraničí.

Auditoři se často sdružují a zakládají auditorské společnosti. Auditorské oprávnění získá pouze obchodní společnost, která splňuje podmínky stanovené zákonem. Základním požadavkem je, aby fyzická osoba, která bude provádět povinné audity jménem společnosti, byla statutárním auditorem. Kromě povinného ověřování účetní závěrky mohou auditoři poskytovat svým klientům řadu dalších služeb, například [19]:

- účetní služby,
- daňové poradenství,
- zavádění informačních technologií,
- finanční a investiční poradenství,
- podpora soudních sporů.

2.3.3 Komora auditorů České republiky

Komora auditorů České republiky je samosprávnou profesní organizací sdružující auditory a jejich asistenty. V rámci své působnosti, která je upravena zákonem o auditorech, Komora například připravuje a organizuje auditorské zkoušky, kontroluje, zda auditoři při výkonu své profese postupují v souladu se zákonem, auditorskými standardy, etickým kodexem a dalšími vnitřními předpisy. Jedním z vnitřních profesních předpisů vydávaných Komorou je Statut. Ten konkretizuje některá ustanovení zákona o auditorech, blíže se zabývá postavením a působností Komory,

jejími orgány, činností nebo hospodařením. Důležitým vnitřním předpisem je dozorčí řád upravující kontrolu kvality auditorské činnosti.

Při zaviněném porušení povinností auditora může Komora rozhodnout o udělení kárných opatření, postup kárného řízení upravuje kárný řád.

Cílem Komory je zajištění kvality auditorské profese na vysoké úrovni. Za tímto účelem organizuje nejen vzdělávací akce pro auditory v rámci průběžného udržování a zvyšování jejich odborné úrovně, ale také kurzy pro uchazeče o vstup (asistenty auditora i další zájemce) jako přípravu na složení auditorské zkoušky. Kromě jiného Komora vydává časopis Auditor a odborné příručky pro auditory.

Každý statutární auditor má právo účastnit se sněmu, který je nejvyšším orgánem Komory. Je svoláván nejméně jednou za dva roky a jeho průběh je detailněji upraven dalším z vnitřních předpisů Komory – jednacím řádem sněmu. Sněmu přísluší například [19] volit a odvolávat členy ostatních orgánů Komory, schvalovat vnitřní předpisy Komory, rozhodovat o výši poplatku za přihlášku k auditorské zkoušce, schvalovat účetní závěrku Komory a volit auditora pro její ověření atd.

Výkonným orgánem Komory je výkonný výbor, v jehož čele stojí prezident Komory jako její statutární orgán. Za podmínek stanovených zákonem může výkonný výbor rozhodnout o odebrání auditorského oprávnění nebo o zákazu výkonu auditorské činnosti.

Dalšími orgány Komory jsou Dozorčí komise, která se při své činnosti řídí již zmíněným dozorčím řádem a Kárná komise provádějící kárné řízení.

2.3.4 Etický kodex

Auditor je při výkonu své profese vázán nejen platnými zákony, ale rovněž vnitřními předpisy Komory. Jedním z těchto předpisů je Etický kodex. Ten obsahuje základní pravidla upravující chování auditorů z hlediska etiky a je v souladu s Mezinárodním etickým kodexem vydaným Mezinárodní federací auditorů a účetních.

Na tomto místě bych ráda zmínila několik bodů, které jsou, dle mého názoru, pro poskytování služeb auditora nejvýznamnější:

Nezávislost auditora lze považovat za základní etický požadavek, který je stanoven již v zákoně. Je to právě nezávislost, která zvyšuje důvěryhodnost auditora a následně i celého procesu auditu. V obecné rovině je tento požadavek třeba chápat jako [7]:

- nezávislost ve vztahu ke zkoumaným a ověřovaným skutečnostem (účetní závěrce),
- nezávislost k těm, kteří tyto informace připravují.

Nezávislost je základním předpokladem **objektivity** auditora. Ta může být ohrožena z důvodu jeho zaujatosti, konfliktu zájmů či ovlivňováním dalšími osobami.

Odborná způsobilost a řádná péče je předpokladem pro to, že auditor bude schopen poskytnout klientovi kvalifikované odborné služby. Tato schopnost je podmíněna, jak již bylo řečeno dříve, nejen získáním, ale také udržováním odborné způsobilosti.

Důvěrný charakter informací stanovuje auditorovi povinnost mlčenlivosti. To znamená, že nesmí zveřejnit informace získané při poskytování auditorských služeb, ani je využívat ve prospěch svůj či prospěch třetí strany. Tato povinnost se vztahuje rovněž na informace od budoucího klienta či zaměstnavatele a přetrvává i po ukončení smluvního vztahu mezi auditorem a klientem.

Honorář za poskytnutí služeb je sjednán mezi auditorem a klientem. Výše odměny by se měla odvíjet od objemu poskytnuté služby, s tím souvisí zejména vynaložený čas a množství kvalifikovaných pracovníků, kteří byli na daný úkol přiřazeni. Jeho výše by neměla být nepřiměřeně velká, na druhou stranu příliš nízký honorář by mohl ohrozit princip odborné způsobilosti a řádné péče a vzbudit u klienta dojem nižší kvality poskytovaných služeb.

Při **propagaci služeb** se auditor musí vyhnout takovým způsobům, které by mohly znevážit profesi. Auditor zejména nesmí [16]:

- nepřiměřeně vyzvedávat typ služeb, které je schopen nabídnout, dosaženou úroveň odborné kvalifikace nebo získaných zkušeností; nebo
- posměšně komentovat práci druhých nebo provádět v té souvislosti neadekvátní porovnání.

3 Technologie auditu účetní závěrky

Pro pochopení toho, jak probíhá audit v konkrétní společnosti, což bude náplní poslední kapitoly mé práce, je třeba popsat jednotlivé fáze tohoto procesu v obecné rovině. Autoři odborné literatury zpravidla rozlišují pět etap:

- činnosti před uzavřením smlouvy,
- předběžné plánovací procedury,
- sestavení plánu auditu,
- vlastní provedení auditu,
- ukončení auditu a vydání zprávy auditora.

3.1 Činnosti před uzavřením smlouvy

Před uzavřením smlouvy auditor vyhodnocuje skutečnosti, které by mohly ovlivnit míru rizika zakázky. Na základě posouzení, zda riziko spojené s ověřením účetní závěrky je „obvyklé“ nebo „vyšší než obvyklé“ [7], se auditor rozhoduje o přijetí či odmítnutí zakázky. Při hodnocení rizika zakázky je třeba věnovat zvýšenou pozornost následujícím faktorům [6]:

- charakteristika a důvěryhodnost vedení společnosti,
- odpovědnost vedení společnosti za správné sestavení účetních výkazů,
- struktura vedení a vnitřní kontrolní proces,
- povaha podnikatelské činnosti a podnikatelského prostředí,
- schopnost účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách,
- povaha auditorské zakázky,
- finanční výsledky účetní jednotky.

Jestliže se auditor rozhodne zakázku přijmout, je třeba ve smluvním dopisu nebo jiné formě písemné dohody stanovit základní náležitosti, jako je cíl a rozsah auditorské zakázky, povinnosti auditora a managementu společnosti. Jedině přesným definováním těchto podmínek, které musí být v souladu s platnou legislativou, lze předejít vzniku nedorozumění mezi auditorem a klientem. Bližší úpravu dané problematiky nalezneme v mezinárodním auditorském standardu ISA 210 Sjednávání podmínek auditních zakázek.

3.2 Předběžné plánovací procedury (procesy poznání klienta)

Pro úspěšné provedení auditu je nezbytné, aby se auditor nejprve důkladně **seznámil s činností a oblastí podnikání klienta**. Informace potřebné pro porozumění činnosti a oblasti podnikání klienta auditor získává v první řadě na základě rozhovorů s vedením společnosti a osobami odpovědnými za účetnictví a finance, ale také s pracovníky interního auditu, marketingu a prodeje nebo interními právními poradci. Dotazování by mělo být doplněno pozorováním, které může rovněž poskytnout nové informace o společnosti a jejím prostředí.

Auditor by měl rozpoznat vnitřní i vnější faktory, které ovlivňují činnost společnosti.

Vnitřní faktory se liší zejména v závislosti na předmětu činnosti účetní jednotky, její vlastnické a řídicí struktuře, cílech a strategii a s nimi souvisejícími podnikatelskými riziky, způsobu financování provozní, investiční a finanční činnosti, na účetních pravidlech používaných účetní jednotkou atd.

Vnější faktory závisí na podmínkách daného odvětví, jako je konkurence, dodavatelsko-odběratelské vztahy nebo používané technologie. Zahrnují rovněž právní předpisy týkající se oblasti podnikání klienta a požadavky v oblasti ochrany životního prostředí. Auditor by měl vzít v úvahu také všeobecné ekonomické podmínky (výše úrokových sazeb, míra inflace, směnný kurz domácí měny a zahraničních měn navzájem).

Neméně důležité je i **seznámení se s kontrolním prostředím**, které je definováno jako [17] přístup vedení a osob pověřených řízením společnosti k vnitřnímu kontrolnímu systému a jeho důležitosti, povědomí těchto osob o něm a příslušné kroky.

Mezi faktory ovlivňující kvalitu kontrolního prostředí patří například filozofie a styl činnosti vedení účetní jednotky (přístup k podnikatelským rizikům, přístup ke zpracování informací, k účetnictví a k pracovníkům příslušných oddělení) nebo způsob delegování pravomoci a odpovědnosti v rámci organizační struktury společnosti.

Porozumění vnitřnímu kontrolnímu systému umožňuje auditorovi zhodnotit, do jaké míry se na vnitřní kontrolu může při auditu spolehnout.

Aby auditor mohl vyjádřit názor na účetní závěrku, musí se rovněž **seznámit s účetním systémem**. Pojem účetní systém lze obecně chápat jako [3] souhrn účetních dokladů a

ostatních účetních písemností, postupy jejich zpracování a vyhotovování, včetně kontrol, které účetní jednotka v rámci účetního systému provádí.

Auditor se seznamuje s transakčními cykly, které probíhají ve společnosti (objednání a příjem nákupů, zpracování závazků a pohledávek, účtování zásob, mezd, nákladů a výnosů atd.) a posuzuje jejich spolehlivost. Hlavním zdrojem informací jsou zůstatky účtů hlavní knihy, které jsou výsledkem účetních transakcí.

Pro auditora je nezbytné porozumět výpočetní technice používané při zpracování účetních dat. Posuzuje rovněž úroveň zabezpečení dat a zkušenosti zaměstnanců, kteří s výpočetním systémem pracují.

V další fázi procesu poznávání klienta se poprvé setkáváme s využitím metod finanční analýzy pro potřeby auditu. **Předběžné analytické postupy** se zaměřují na zůstatky účtů v hlavní knize a jejich vzájemné vztahy. Auditor provádí analýzu a porovnání zůstatků běžného a minulého účetního období, sleduje vývojový trend zůstatků, který naznačuje schopnost účetní jednotky pokračovat v dohledné budoucnosti ve svých aktivitách. Neočekávané skutečnosti zjištěné v průběhu předběžných analytických postupů je třeba prodiskutovat s vedením účetní jednotky.

Úkolem auditora při ověřování účetní závěrky není prověřit veškeré transakce daného účetního období, ale poskytnout jejím uživatelům jistotu, že případná chyba vyskytující se v účetní závěrce nebude významná a nebude mít vliv na jejich rozhodování. Proto auditor na základě svého odborného úsudku a v souvislosti s posouzením rizika zakázky **stanoví plánovací hladinu významnosti**. Ta představuje jakousi mezní hodnotu nesprávnosti, která již bude považována za významnou. Nejběžnější způsob stanovení hladiny významnosti spočívá v určení procentní sazby nebo rozpětí ze zvolené základny, např. [7]:

- 0,5 – 1,5% z celkových aktiv, nebo
- 5 – 10% zisku před zdaněním z běžné činnosti, nebo
- 0,5 – 1,5% z výnosů.

3.3 Vytvoření plánu auditu

Na základě souhrnné znalosti klienta je možné přistoupit k sestavení plánu auditu, který auditorovi pomáhá k účinnému a efektivnímu provedení auditu.

V rámci této fáze auditor posuzuje riziko na úrovni účetních zůstatků. Tento proces je zásadní z hlediska odhalení nesprávností. Potenciální nesprávnosti se mohou vyskytnout jednak v účetnictví účetní jednotky v souvislosti s chybným zpracováním a zaúčtováním operací. Dále se objevují také v účetní závěrce, jako následek použití nesprávných účetních metod, například nesprávného ocenění majetku či závazků.

Plán auditu je navržen tak, aby auditor získal přiměřené ujištění, že existují-li nesprávnosti významného charakteru, budou s dostatečnou pravděpodobností zjištěny [3].

Jestliže se auditor hodlá spoléhat na vnitřní kontroly, je třeba naplánovat jejich testy tak, aby se ujistil, že fungovaly efektivně a zabránily vzniku významných nesprávností.

Pro určení významných nesprávností, které nebyly zjištěny a opraveny vnitřními kontrolami, auditor provádí testy věcné správnosti. Ty mohou být plánovány ve třech úrovních (vysoká, střední a nízká úroveň testů) v závislosti na velikosti rizika vzniku nesprávnosti a míře spolehnutí na vnitřní kontrolní systém. Testy věcné správnosti mohou mít podobu analytických testů, detailních testů nebo jejich kombinace.

Tato etapa je zakončena shrnutím plánu auditu a jeho projednáním s klientem, který je seznámen se strategií auditu, jeho pravděpodobným rozsahem a časovým harmonogramem.

3.4 Provedení auditu

Aby se auditor ujistil, do jaké míry se může spolehnout na vnitřní kontrolu, musí nejprve provést **testy spolehlivosti**. Testování probíhá obvykle formou pozorování, kdy se auditor může přímo účastnit například inventury, formou diskuzí s pracovníky, kteří provádějí kontroly, případně zkoumáním dokumentace vypracované těmito pracovníky o průběhu kontrolní činnosti. Usoudí-li auditor na základě výsledku testů, že interní kontroly jsou účinné, je možné provést pouze základní stupeň testů věcné správnosti. V opačném případě by se na tuto kontrolu neměl spoléhat a přistoupit k detailním testům.

Analytické testy věcné správnosti auditor provádí s cílem ověřit, že vykazované položky nejsou významně nesprávné. Jsou založeny na porovnání skutečného a

očekávaného stavu. Skutečné zůstatky auditor porovnává se zůstatky minulých účetních období, s rozpočtovanými hodnotami, vlastními odhady či s údaji podniků srovnatelné velikosti působících ve stejném odvětví. Tyto postupy zahrnují rovněž porovnání souvisejících finančních a nefinančních informací, jako je například vztah mezi výší mzdových nákladů a počtem zaměstnanců. Významným prvkem je určení mezní hodnoty, která reprezentuje maximální rozdíl mezi očekávanou hodnotou a skutečně vykázanou částkou, který lze bez dalšího šetření akceptovat. Mezní hodnotu auditor stanoví na základě svého profesionálního úsudku, požadované míry jeho ujištění a stanovené hladiny významnosti.

Detailní testy věcné správnosti představují ověření zůstatků jednotlivých účtů, kdy je možné testovat:

- a) všechny zaúčtované položky – vhodné použít v případě významného souboru nebo souboru tvořeného jednou či několika málo položkami,
- b) vybrané položky s určitými charakteristikami,
- c) vzorek položek, při jehož výběru je možné použít statistické či nestatistické metody.

K nejvýznamnějším statistickým metodám výběru vzorku patří náhodný výběr (každá položka má stejnou šanci, že bude vybrána), systematický výběr (vybere se každá n-tá položka od náhodně zvoleného výchozího bodu), kumulovaný výběr podle velikosti (vzorek tvořen položkami nad zvolenou hladinou významnosti).

Auditor testuje zůstatky na nadhodnocení (u aktiv a nákladů) nebo na podhodnocení (u pasiv a výnosů).

Jestliže auditor na základě provedených testů věcné správnosti identifikuje známou nesprávnost, neprodleně informuje vedení společnosti a požaduje její nápravu.

Etapu provedení auditu uzavírá **posouzení účetní závěrky** jako celku včetně přílohy. Auditor například kontroluje, zda byl dodržen požadavek srovnatelnosti účetních údajů za běžné a minulé účetní období, zda je účetní závěrka sestavena na základě předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky, v souladu s profesními standardy a platnou legislativou. V případě povinnosti účetní jednotky sestavit **výroční zprávu**, je třeba, aby i ta byla ověřena auditorem.

3.5 Závěr auditu a vydání zprávy

V závěrečné fázi auditu je potřeba, aby auditor posoudil **následné události**, tj. události, které významně ovlivňují účetní závěrku, avšak nastaly nebo se objevily až po datu, k němuž je sestavena. Z časového hlediska je možné tyto události rozlišit vzhledem k datu vydání výroku a schválení účetní závěrky valnou hromadou [7]:

- a) události, které se staly do vydání výroku – auditor se ujistí, že identifikoval všechny významné události, že tyto události byly správně zaúčtovány nebo popsány v příloze, následně vydá výrok,
- b) události, které nastaly po datu vydání výroku, ale před schválením účetní závěrky valnou hromadou – za tyto události již nenese zodpovědnost auditor, nýbrž vedení společnosti. Vedení by tedy mělo skutečnosti, které mohou ovlivnit účetní závěrku, projednat s auditorem. V případě, že klient upraví závěrku, auditor vydá nový výrok o upravené účetní závěrce,
- c) události, které nastaly po schválení účetní závěrky valnou hromadou – auditor již není povinen získávat žádné další informace, tyto události se promítnou až v účetnictví následujícího účetního období.

Po dokončení auditorské zakázky by měl auditor získat **prohlášení vedení společnosti**. Jedná se zpravidla o dopis vedení společnosti auditorovi, ve kterém vedení uznává svoji odpovědnost za účetní závěrku. V případě odmítnutí vedení společnosti poskytnout prohlášení, je třeba, aby auditor zvážil vydání modifikovaného výroku.

Následuje **shrnutí závěrů auditu**, ve kterém auditor zdokumentuje celý proces auditu z hlediska provedených auditorských postupů a přijatých závěrů.

Hlavním výstupem činnosti auditora je písemná **zpráva auditora**. Náležitosti zprávy jsou podrobně vymezeny v mezinárodním auditorském standardu ISA 700. Zpravidla má následující strukturu [7]:

- název zprávy, z něhož vyplývá, že se jedná o zprávu nezávislého auditora,
- příjemce zprávy, přičemž zpráva je obvykle určena akcionářům či společníkům účetní jednotky,
- úvodní odstavec obsahující určení účetní závěrky, která je předmětem auditu a prohlášení o odpovědnosti vedení účetní jednotky a auditora,

- odstavec o rozsahu auditu, který obsahuje zejména stručný popis činností vykonaných auditorem a odkaz na auditorské standardy, podle kterých byl audit proveden,
- odstavec obsahující vlastní výrok auditora,
- datum zprávy, tj. den dokončení auditu,
- jméno, sídlo a číslo osvědčení auditora,
- podpis auditora.

Nejdůležitější částí zprávy je **výrok auditora**, který je vyjádřením jeho názoru na to účetnictví auditované účetní jednotky a na to, zda účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz stavu majetku, závazků, vlastního kapitálu, finanční situace a výsledku hospodaření v souladu s příslušným rámcem výkaznictví a zákonnými předpisy. Auditorské standardy rozlišují čtyři druhy výroků:

- výrok bez výhrad (nemodifikovaný výrok),
- výrok s výhradou,
- záporný výrok,
- odmítnutí výroku.

Výrok bez výhrad auditor vydá, jestliže je přesvědčen, že vykazované skutečnosti odpovídají realitě a účetní závěrka je sestavena v souladu s účetními předpisy.

Zpráva auditora může být modifikována. Za výrok bez výhrad auditor doplní odstavec, ve kterém upozorní na určitou skutečnost ovlivňující účetní závěrku, která však není předmětem jeho výhrady. Zpravidla se jedná o ohrožení zásady trvání účetní jednotky v dohledné budoucnosti. V takovém případě hovoříme o *výroku bez výhrad se zdůrazněním skutečnosti*.

Výrok s výhradou vyjádří auditor tehdy, je-li nějakým způsobem omezen ve své činnosti nebo objeví nesprávnosti v účetní závěrce, které však nejsou tak zásadní, aby udělil záporný výrok nebo výrok odmítl.

Záporný výrok použije auditor v případě zásadního nesouhlasu s účetní závěrkou. Takový výrok může mít negativní dopad na další činnost společnosti.

Odmítnutí výroku nastane v případě, kdy auditor byl natolik omezen ve své činnosti, že není schopen vyjádřit svůj názor na věrnost a poctivost zobrazení v účetní závěrce.

4 Audit finanční situace

V každém podniku je vhodné zajistit audit finanční situace, který úzce souvisí s finanční analýzou a na základě poměrových ukazatelů hodnotí současnou finanční situaci a efektivnost organizace. Na rozdíl od auditu účetní závěrky, kterým jsem se zabývala v předchozích kapitolách, je audit finanční situace dobrovolný. Může jej vykonávat externí i interní auditor a údaje při něm zjištěné slouží nejen managementu společnosti, ale rovněž zájemcům mimo organizaci.

Mezi základní poměrové ukazatele, které získáme na základě údajů z účetních výkazů, patří ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Poslední skupinu poněkud odlišnou od předchozích, které vycházejí výhradně z účetních hodnot, tvoří ukazatele kapitálového trhu.

Vypočtené finanční ukazatele je třeba porovnat s doporučenými standardy, nestačí jen analyzovat jejich vývoj v čase. Audit finanční situace lze vyjádřit jako posloupnost následujících kroků [2]:

1. Výběr poměrových ukazatelů, se kterými budeme pracovat.
2. Určení dat nezbytných pro vyčíslení ukazatelů.
3. Výpočet příslušných ukazatelů.
4. Uvedení účetních rozdílů mezi klientem a srovnávacími standardy.
5. Porovnání klientových ukazatelů se standardy a případně určení možných příčin rozdílů.
6. Navržení doporučení klientovi pro zlepšení stavu.

4.1 Ukazatele rentability (výnosnosti, ziskovosti)

Rentabilita vyjadřuje schopnost podniku dosáhnout zisku použitím investovaného kapitálu. V čitateli ukazatelů rentability se objevují různé druhy zisku, například:

- EBT (Earnings Before Taxes) – zisk před zdaněním,
- EBIT (Earnings Before Interest and Taxes) – zisk před odečtením úroků a daní,
- EAT (Earnings After Taxes) – zisk po zdanění.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (Return On Assets – ROA)

$$\frac{\text{zisk}}{\text{aktiva}}$$

Vyjadřuje schopnost vedení podniku hospodařit se všemi vloženými prostředky.

Do čitatele je vhodné dosadit zisk před zdaněním a úroky (EBIT), což umožní vyjádřit výkonnost podniku bez vlivu zadlužení a daňového zatížení.

Rentabilita vlastního kapitálu (Return On Equity – ROE)

$$\frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Ukazuje, jak efektivně podnik využívá vlastní kapitál (prostředky vložené vlastníky či akcionáři). Tento ukazatel je tedy podstatný zejména pro akcionáře, resp. pro zájemce o koupi akcií dané společnosti.

Rentabilita tržeb (Return On Sales – ROS)

$$\frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Tento ukazatel je vhodné hodnotit v trendu (srovnáním více období), je silně závislý na strategii a cílech společnosti.

4.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity umožňují posoudit, zda je výše jednotlivých druhů aktiv přiměřená hospodářským aktivitám podniku. Mohou vyjadřovat počet obrátek dané položky aktiv nebo pasiv za určité období, tj. rychlost obratu (obratovost), nebo dobu obratu, tj. délku období, které je potřeba k uskutečnění jednoho obratu.

Obrat celkových aktiv

$$\frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Vyjadřuje schopnost podniku zhodnotit vložené prostředky. Nízká hodnota ukazatele ve srovnání s odvětvovým průměrem značí nízkou podnikatelskou aktivitu podniku, v tom případě je třeba zvýšit tržby či prodat nepoužívaná aktiva.

Doba obratu zásob

$$\frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/360}$$

Udává počet dní, po které jsou zásoby vázány v podnikání. Obecně je zájem na zkracování doby obratu, protože kratší doba obratu znamená efektivnější hospodaření s oběžným majetkem.

Doba obratu pohledávek (doba splatnosti)

$$\frac{\text{krátkodobé pohledávky}}{\text{tržby}/360}$$

Vypovídá o tom, kolik dní musí podnik v průměru čekat, než obdrží platby za prodané zboží. Prodlužování doby splatnosti pohledávek zvyšuje pravděpodobnost, že podnik nebude schopen splácet své závazky, proto je stejně jako u předchozího ukazatele zájem na co nejkratší době inkasa.

Doba obratu závazků

$$\frac{\text{závazky}}{\text{tržby}/360}$$

Vyjadřuje dobu, která uplyne mezi vznikem závazku a okamžikem jeho úhrady. Obecně by mělo platit, že doba obratu závazků je delší než doba obratu pohledávek.

4.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti charakterizují, do jaké míry podnik využívá k financování svých aktivit cizí zdroje. Zadluženost na jedné straně může pozitivně ovlivnit rentabilitu, na straně druhé používání cizích zdrojů zvyšuje riziko. Je tedy třeba nalézt optimální poměr mezi vlastním a cizím kapitálem.

Ukazatel věřitelského rizika (celková zadluženost)

$$\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Měří rozsah, v jakém jsou podniková aktiva financována cizími zdroji. Pro vlastníky může být vyšší míra zadlužení příznivá, protože nízké hodnoty snižují rentabilitu.

Naopak věřitelé preferují nižší míru zadlužení. Vyšší hodnota tohoto ukazatele totiž obecně pro věřitele představuje vyšší riziko.

Koeficient samofinancování (míra finanční nezávislosti)

$$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Udává, do jaké míry jsou aktiva společnosti financována vlastními zdroji. Je doplňkem k předcházejícímu ukazateli. Jedná se o jeden z nejdůležitějších poměrových ukazatelů zadluženosti pro hodnocení celkové finanční situace podniku.

Ukazatel úrokového krytí

$$\frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}}$$

Vyjadřuje, kolikrát zisk převyšuje placené úroky. Tento poměr je třeba posuzovat v souvislosti s rentabilitou vlastního kapitálu a úrokovou mírou.

Ukazatel překapitalizování

$$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{stálá aktiva}}$$

O překapitalizování hovoříme v případě, kdy hodnota ukazatele přesáhne 1. Znamená to, že podnik využívá vlastní zdroje i ke krytí oběžných aktiv, preferuje tedy stabilitu před výnosem.

Ukazatel podkapitalizování

$$\frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky}}{\text{stálá aktiva}}$$

Podkapitalizování nastává tehdy, je-li hodnota ukazatele menší než 1. Často je důsledkem rychlého rozvoje provozní činnosti, podnik hledá dodatečné zdroje krytí a stálá aktiva jsou financována i z krátkodobých zdrojů.

4.4 Ukazatele likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky v daných termínech a výši. Jestliže hodnota splatných dluhů převyšuje hodnotu aktiv, které lze přeměnit na peněžní

hotovost, hovoříme o platební neschopnosti (insolvenci). Ani nadbytečná likvidita však není příliš výhodná, protože vysoký podíl oběžných aktiv působí negativně na rentabilitu. Nejčastěji se setkáme se třemi základními ukazateli likvidity, které se liší podle likvidnosti složky majetku dosazené do čitatele, tj. pohotovosti přeměny na hotové peníze.

Běžná likvidita, resp. likvidita 3. stupně

$$\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Vyjadřuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky. Za optimální se považuje hodnota pohybující se v intervalu 1,5 – 2,5.

Pohotová (rychlá) likvidita, likvidita 2. stupně

$$\frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Z oběžných aktiv jsou odečteny zásoby, které bývají nejméně likvidní složkou a jejichž prodej je většinou ztrátový. V porovnání s předchozím ukazatelem tedy lépe vystihuje okamžitou platební schopnost podniku. Optimum se pohybuje v rozmezí 1 – 1,5.

Hotovostní (okamžitá) likvidita, likvidita 1. stupně

$$\frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Do čitatele se obvykle dosazují peníze (v hotovosti a na běžných účtech), ale také obchodovatelné cenné papíry, šeky. Tento ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí 0,2 – 0,5.

4.5 Ukazatele kapitálového trhu

Ukazatele kapitálového trhu (nebo také ukazatele tržní hodnoty) se od předchozích skupin ukazatelů odlišují v tom, že pracují s tržními hodnotami. Vyjadřují, jak je kapitálovým trhem hodnocena minulá činnost podniku a jaký je výhled do budoucnosti.

Čistý zisk na akcii (EPS)

$$\frac{\text{čistý zisk pro kmenové akcionáře}}{\text{počet splacených akcií}}$$

Představuje rozhodující ukazatel pro akcionáře. Čistý zisk na jednu akcii se rozděluje na část, která připadá na dividendy a část pro budoucí rozvoj společnosti.

Poměr ceny akcie k zisku na akcii (P / E)

$$\frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{čistý zisk na jednu akcii}}$$

Udává částku, kterou jsou investoři ochotni zaplatit za 1 Kč vykázaného zisku. Za rizikové lze považovat akcie, u kterých je hodnota ukazatele větší než 20 a menší než 5 [2].

Dividendový výnos

$$\frac{\text{dividenda na akcii}}{\text{tržní cena akcie}}$$

Vyjadřuje zhodnocení vložených finančních prostředků do akcií podniku ve vztahu k vypláceným dividendám.

5 Audit u vybrané společnosti

V poslední kapitole mé bakalářské práce se pokusím přiblížit průběh auditu v praxi u české obchodní společnosti. Vzhledem k citlivosti některých údajů nebudu na žádost představitelů společnosti zveřejňovat její jméno a dále ji v textu budu uvádět jen pod označením „firma“ či „společnost“.

5.1 Charakteristika společnosti

Společnost existuje od roku 1994, kdy byla založena šesti společníky se základním kapitálem ve výši 120 000 Kč. V současnosti má společnost sedm společníků a její základní kapitál činí 21 000 000 Kč.

Hlavním předmětem podnikání je montáž a oprava určených technických zařízení pro kolejovou dopravu a vyhrazených elektrických zařízení. Firma se zaměřuje zejména na aktivity v oblasti sdělovací a zabezpečovací techniky, jako příklad lze uvést:

- projekty, výroba a montáže:
 - o železničních zabezpečovacích a sdělovacích zařízení,
 - o informačních zařízení pro cestující včetně zvukových hlášení,
 - o kamerových systémů pro monitorování interiérů i exteriérů,
- aplikace mikropočítačové techniky včetně vlastní výroby.

Jedná se o společnost s ručením omezeným, jejímž účetním obdobím je hospodářský rok, který trvá od 1. 4. do 31. 3. Ke konci rozvahového dne účetního období, za nějž měla být účetní závěrka ověřena, a účetního období bezprostředně předcházejícího dosáhla společnost kritérií uvedených v následující tabulce.

Tabulka 1: Kritéria pro povinné ověření účetní závěrky auditorem

Kritérium	31. 3. 2009	31. 3. 2010
Aktiva celkem	123,008 mil. Kč	147,821 mil. Kč
Čistý obrat	170,065 mil. Kč	133,934 mil. Kč
Průměrný přepočtený stav zaměstnanců	60	66

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že společnost za obě účetní období překročila všechna tři kritéria stanovená zákonem o účetnictví a má tedy povinnost ověřit účetní závěrku auditorem.

5.2 Externí audit účetní závěrky

Předmětem auditu bylo ověření účetní závěrky, tj. rozvahy k 31. 3. 2010, výkazu zisku a ztráty, přehledu o změnách vlastního kapitálu a přehledu o peněžních tocích za období od 1. 4. 2009 do 31. 3. 2010 a přílohy této účetní závěrky.

V souladu s novým zákonem o auditorech, který stanoví, že auditora určí statutární orgán společnosti, určení provedla valná hromada společníků. Firma se rozhodla pokračovat v dlouhodobé spolupráci a zvolila stejnou auditorskou společnost jako v předcházejících letech.

5.2.1 Činnosti před uzavřením smlouvy

Prvním krokem před zahájením vlastního auditu byla **identifikace rizik vztahujících se k dané zakázce**. Za tímto účelem auditor zodpověděl celou řadu otázek a tyto odpovědi zaznamenal do kontrolního formuláře rizika zakázky. Mezi posuzované rizikové faktory patřila například:

1. Charakteristika a důvěryhodnost vedení společnosti
 - Podílí se vedení na nezákonných či pochybných činnostech?
 - Došlo ve vedení v nedávné době k závažným a neočekávaným změnám?
2. Odpovědnost vedení za správné sestavení účetních výkazů
 - Není vedení ochotno učinit účetní opravy, které byly navrženy auditory?
 - Využívá klient sporné účetní metody?
3. Podnikatelské prostředí
 - Působí klient v nestálém odvětví na trhu?
 - Jsou výsledky hospodaření klienta výrazně lepší nebo výrazně horší než výsledky jiných společností téhož odvětví?
4. Podmínky auditní zakázky

- Klade vedení nepřiměřené požadavky na zaměstnance auditora nebo určuje nepřiměřené termíny pro vydání auditorských zpráv?
- Jedná se o první auditorskou zakázku?

Na převážnou většinu otázek auditor odpověděl negativně, riziko zakázky zhodnotil jako nízké – obvyklé. Na základě tohoto výsledku a dobrých zkušeností se společností z předchozích let auditor dospěl k závěru, že není důvod bránit se pokračování spolupráce, a rozhodl se zakázku přijmout.

Jak jsem již zmínila, mezi firmou a auditorskou společností se nejednalo o první spolupráci. Auditor by však měl každoročně s klientem projednat cíle a rozsah auditu, stejně jako rozsah odpovědnosti obou stran. Odsouhlasené podmínky auditu je následně vhodné zdokumentovat v písemné podobě. Jednání, jehož předmětem byly podmínky provedení auditu za hospodářský rok 2009/2010, se uskutečnilo v sídle společnosti dne 5. 10. 2009. Tohoto jednání se zúčastnil jednatel společnosti, hlavní ekonom společnosti, který je zároveň společníkem, a auditor. Nebyly zmíněny žádné podstatné změny v činnosti společnosti, podmínky zakázky byly tedy dohodnuty stejné jako v minulém roce včetně ceny. Na místě jednání byla jednatelem a auditorem **podepsána smlouva o provedení auditu**. Jako dva podstatné body sjednané ve smlouvě uvádím předmět smlouvy a termíny provedení auditu.

a) Předmět smlouvy:

- ověření (audit) účetní závěrky k 31. 3. 2010 sestavené společností v souladu s právními předpisy České republiky,
- ověření (audit) účetní závěrky obsažené ve výroční zprávě a ověření ostatních informací obsažených ve výroční zprávě za hospodářský rok,
- ověření zprávy o vztazích mezi propojenými osobami.

b) Termíny provedení auditu:

- auditorské práce na průběžném auditu za období duben – září 2009 budou zahájeny v prostorách klienta 4. 11. 2009, práce na finálním auditu budou zahájeny v průběhu května 2010,
- společnost poskytne auditorovi účetní závěrku k 31. 3. 2010, výroční zprávu a zprávu o propojených osobách za hospodářský rok k ověření do 10. 5. 2010,
- za předpokladu, že se v průběhu auditu nevyskytnou žádné závažné nesrovnalosti, bude zpráva auditora o ověření účetní závěrky a výroční zprávy klienta připravena do 31. 7. 2010.

5.2.2 Předběžné plánovací procedury

Prvním krokem této fáze je **porozumění činnosti a oblasti podnikání klienta**. Úkolem auditora je získat a zdokumentovat klíčové informace vztahující se k činnosti klienta. Vzhledem k dlouhodobé spolupráci mezi firmou a auditorskou společností byla většina potřebné dokumentace vytvořena již v předchozích letech. Informace je však třeba každoročně aktualizovat. Do kontrolního formuláře porozumění činnosti klienta auditor zanesl údaje týkající se vnitřních i vnějších faktorů ovlivňujících činnost společnosti. Pro představu uvádím několik oblastí, kterým auditor věnoval pozornost.

Vnitřní faktory

a) Vlastnická práva a struktura společnosti:

- seznam všech propojených osob – zde došlo vzhledem k předcházejícímu období k významné změně. Firma založila dceřinou společnost se základním kapitálem ve výši 204 000 Kč, ve které vlastní 51% obchodní podíl, společnost byla zapsána v obchodním rejstříku 20. 9. 2009,
- seznam společníků včetně majetkových podílů v procentech a hlavních členů vedení společnosti.

b) Obchodní cíle:

- seznam všech provozoven klienta a obchodních činností,
- všechny plány týkající se významných změn v podnikání společnosti – začalo se připravovat založení dceřiné společnosti na Slovensku.

c) Činnosti:

- hlavní zákazníci a dodavatelé včetně obratu – mezi deseti nejvýznamnějšími dodavateli je osm českých obchodních společností a dvě zahraniční společnosti (se sídlem na Slovensku a v Polsku), mezi odběrateli figurují zejména české společnosti, v souvislosti se založením nové divize, která zajišťuje kompletní dodávku a montáž otvorových výplní a příslušenství, zaujímají významnou pozici mezi zákazníky, na rozdíl od předchozích období, soukromé osoby.

Vnější faktory

- jako hlavní negativní faktor byla identifikována celosvětová hospodářská krize a možnost jejího nepříznivého působení prostřednictvím snížení dotací z Evropské unie na financování staveb a v návaznosti na to pokles zakázek.

Náplní dalšího kroku bylo **seznámení auditora s kontrolním prostředím a účetním systémem**. Na základě inspekce dokumentů, pozorování a v první řadě dotazování u vedení i ostatních pracovníků společnosti auditor dospěl k závěru, že kontrolní prostředí lze hodnotit jako přiměřeně strukturované a implementované a pravděpodobnost vzniku podvodu je nízká.

V rámci porozumění účetnímu systému auditor posuzoval míru závislost klienta na výpočetní technice, firma byla ohodnocena jako středně závislá. Společnost využívá moderní účetní systém, který neslouží jen k samotnému vedení účetnictví, ale zahrnuje rovněž široké spektrum neúčetních agend.

Auditor se v potřebné míře seznámil s následujícími aplikačními systémy:

- Prodej / Pohledávky / Platby,
- Nákupy / Závazky / Platby,
- Mzdy,
- Hlavní kniha.

Při prověření jednotlivých systémů auditor neidentifikoval žádné specifické procedury pro zajištění zaúčtování do správného období a pro výpočet dohadných položek. Na základě tohoto zjištění usoudil, že těmito dvěma oblastem by měla být věnována zvláštní pozornost.

Před zahájením auditu auditor rovněž provedl **předběžné analytické postupy**. Ty zahrnovaly porovnání skutečných údajů běžného roku a skutečných údajů minulého období, a to jak v absolutních hodnotách, tak i v procentech, za účelem zjištění nepředpokládaných rozdílů, případně rozdílů očekávaných, ale neobjevujících se v provedené analýze.

Jak jsem již uvedla dříve, ověřená účetní závěrka by měla zaručit, že případná chyba neovlivní ekonomické rozhodování jejích uživatelů. Za tímto účelem je stanovena **plánovací hladina významnosti**. Postup auditora při určení hladiny významnosti zachycuje následující tabulka.

Tabulka 2: Výpočet hladiny významnosti

Zvolená základna	Hodnota (v tis. Kč)	Doporučené procentní rozpětí	Zvolené procento	Hladina významnosti (v tis. Kč)
Příjem před zdaněním	21 058	5 – 10	7,5	1 579
Výnosy	170 057	0,5 – 1,5	1	1 701
Celková aktiva	133 724	0,5 – 1,5	1	1 337

Zdroj: vlastní zpracování

Hladina významnosti byla zvolena jako průměr vypočtených hodnot zaokrouhlený na statisíce nahoru, jedná se tedy o částku 1 600 000 Kč.

5.2.3 Vytvoření plánu auditu

Pro efektivní provedení auditu v další etapě auditor přistoupil k jeho plánování.

Výstupem této fáze bylo shrnutí plánu auditu, několikastránkový dokument, který zahrnoval:

- předmět podnikání společnosti,
- posouzení rizika zakázky,
- hodnocení kontrolního prostředí,
- popis účetního systému,
- stanovení plánovací hladiny významnosti,
- rizika spojená s auditem,
- časový rozvrh auditu,
- rozpočet a cenu,
- a další.

5.2.4 Provedení auditu

Detailní popis fáze testování by byl značně náročný a přesáhl by rámec bakalářské práce. Proto se zaměřím pouze na dlouhodobý hmotný majetek a popíši několik základních kroků, které auditor v rámci testování vykonal.

Jako první krok auditor na základě získaného rozpisu relevantních zůstatků účtů a podpůrných rozpisů odsouhlasil každou položku na obratovou předvahu a přesvědčil se, že počáteční zůstatky v obratové předvaze odpovídají konečným zůstatkům minulého účetního období.

Dále auditor od společnosti obdržel následující rozpisy:

- seznam DHM obsahující informace o počáteční účetní hodnotě, pořizovací ceně, oprávkách, odpisech běžného roku, konečné účetní hodnotě a datu uvedení do užívání,
- seznam přírůstků DHM v pořizovací hodnotě s informací o datu uvedení do užívání a odpisové skupině,
- seznam úbytků s informací o zůstatkové ceně, způsobu vyřazení a prodejní cenou v případě prodeje majetku,
- seznam účtů majetku v procesu pořízení a poskytnutých záloh na pořízení majetku.

Dalším krokem bylo **prověření inventury** dlouhodobého hmotného majetku provedené klientem. Auditor zhodnotil postupy společnosti při inventuře jako přiměřené a ujistil se, že inventura proběhla v souladu se zákonem o účetnictví.

Za účelem **testování existence a vlastnictví** byl ze soupisu počátečních zůstatků vybrán vzorek položek dlouhodobého hmotného majetku. Auditor se fyzickým ověřením přesvědčil o existenci majetku, dále se ujistil, že je vlastněn společností a správně klasifikován pro účetní a daňové účely.

U **testování přírůstků** DHM auditor nejprve zkontroloval, zda pořizovací cena nakoupeného majetku koresponduje s příslušnými fakturami. V případě majetku vyrobeného ve vlastní režii prověřil účetní postupy aktivace. V obou případech rovněž ověřil klasifikaci pro účetní a daňové účely a zaúčtování přírůstků do správného období.

U **úbytků, testovaných na podhodnocení**, byly prověřeny podpůrné doklady (likvidační protokoly, vydané faktury atd.), posouzeny důvody vyřazení majetku a zejména úměrnost výnosů z prodeje zůstatkové ceně prodaného majetku.

Cílem auditora při **testování odpisů** bylo ověřit, zda nejsou nadhodnocené za účelem nadhodnocení nákladů podniku. Ujistil se, že odpisové sazby používané společností jsou v souladu s politikou klienta, že plně odepsaný majetek není dále odepisován a výpočty, součty i účtování na účtu odpisů jsou správné.

Uvedený postup nezahrnuje všechny kroky testování dlouhodobého hmotného majetku. Výčet oblastí, kterým auditor věnoval pozornost, je daleko širší. Jednalo se například o ocenění, pořízení DHM a poskytnuté zálohy, dotace, finanční leasing či pojištění.

Po provedení testů věcné správnosti se auditor zaměřil na **posouzení účetní závěrky jako celku**. V rámci tohoto posouzení porovnal položky v účetních výkazech běžného účetního období se srovnatelnými údaji předchozího období, prověřoval soulad s platnou legislativou a profesními standardy a v neposlední řadě rovněž sestavení účetní závěrky na základě předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky v dohledné budoucnosti.

Etapu provedení auditu uzavřelo **posouzení výroční zprávy** a zprávy o vztazích mezi propojenými osobami. Auditor se ujistil, že výroční zpráva pokrývá všechny zákonem požadované oblasti, informace v ní uvedené jsou přesné a jejich prezentace je srozumitelná. Neodhalil významné nesrovnalosti mezi účetní závěrkou a výroční zprávou a provedl test úplnosti, tj. ověřil, že výroční zpráva obsahuje účetní závěrku, zprávu o auditu účetní závěrky i zprávu o vztazích mezi propojenými osobami.

5.2.5 Závěr auditu a vydání zprávy

Po dokončení testů bylo nutné provést ještě několik závěrečných procedur před samotným vydáním výroku auditora. Jednalo se o tyto úkony:

- posouzení následných událostí,
- získání prohlášení vedení společnosti,
- shrnutí závěrů auditu.

Auditor obdržel obratovou předvahu společnosti k datu 22. 7. 2010 a porovnal ji s údaji ke konci hospodářského roku za účelem **odhalení a prověření významných odchylek**. Jeho úkolem bylo rovněž prověřit vysoké částky a neobvyklé položky v hlavní knize po datu účetní závěrky, případně neobvyklé významné transakce v knihách vydaných a přijatých faktur. Při posuzování následných událostí nebyly objeveny žádné dodatečné informace, které by vyžadovaly úpravu účetní závěrky.

Pro získání **Prohlášení vedení společnosti** auditor využil předem připraveného standardizovaného dopisu, který byl vedením společnosti pouze podepsán. Podpisem tohoto dokumentu vedení potvrdilo, že uznává svoji odpovědnost za předloženou účetní závěrku, že zpřístupnilo auditorovi veškeré účetní záznamy, s nimi související podklady i informace týkající se propojených osob a řadu dalších skutečností.

Završením auditorských postupů před vydáním zprávy bylo **shrnutí závěrů auditu**, které obsahovalo dvanáct bodů, výběrem například: účetní systém, problémové oblasti auditu, posouzení účetní závěrky, shrnutí nesprávností a úpravy, předpoklad schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách, přijatelnost klienta pro následující období a další.

Výsledkem procesu auditu byla **zpráva auditora**, jako nejdůležitější výstup činnosti auditora. Na základě provedených auditorských procedur, které neprokázaly existenci významných nesprávností v účetní závěrce, se auditor rozhodl vydat zprávu obsahující výrok bez výhrad. Tím vyjádřil svůj názor, že **účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz majetku a závazků společnosti k 31. 3. 2010, nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za hospodářský rok od 1. 4. 2009 do 31. 3. 2010 v souladu s českými účetními předpisy**. Opis zprávy auditora bez identifikačních údajů je uveden v Příloze A.

5.3 Audit finanční situace

Audit finanční situace prováděný interním či externím auditorem ve společnosti neprobíhá, proto jsem se pokusila posoudit finanční situaci podniku sama. Pro zhodnocení jeho finančního zdraví a identifikaci případných nedostatků jsem využila poměrových ukazatelů vypočítaných na základě údajů z rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Zvolila jsem následující skupiny ukazatelů:

- ukazatele rentability,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele aktivity.

Tyto ukazatele jsem vypočetla pro tři po sobě jdoucí období, nastínila jejich vývoj v čase a porovnála je s doporučenými hodnotami, jsou-li uvedeny. Srovnání ukazatelů v čase umožňuje do jisté míry získat představu o budoucím vývoji finanční situace a přijmout opatření, která mohou přispět k dobrému finančnímu zdraví podniku.

Na úvod je třeba doplnit, že všechny položky rozvahy použité pro konstrukci ukazatelů jsou vypočteny jako prostý aritmetický průměr konečného stavu běžného účetního období a počátečního stavu běžného účetního období (resp. konečného stavu minulého

období). Takto vypočtené hodnoty obvykle lépe vyjadřují skutečný stav, než pouze konečná nebo počáteční hodnota.

5.3.1 Ukazatele rentability

Tabulka 3: Ukazatele rentability – data pro výpočet v tis. Kč

Položka	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Zisk před zdaněním a úroky (EBIT)	-12 842	21 712	21 395
Čistý zisk (EAT)	-13 571	17 452	16 842
Aktiva (A)	114 131	112 124	120 920
Vlastní kapitál (VK)	93 445	90 922	107 286
Tržby (T)	131 045	117 701	158 761

Zdroj: výroční zprávy společnosti

Tabulka 4: Ukazatele rentability

Ukazatel	Vzorec	Hodnota		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
ROA - rentabilita celk. kapitálu	EBIT/A	-11,25 %	19,36 %	17,69 %
ROE – rentabilita vl. kapitálu	EAT/VK	-14,52 %	19,19 %	15,70 %
ROS – rentabilita tržeb	EAT/T	-10,36 %	14,83 %	10,61 %

Zdroj: vlastní výpočet

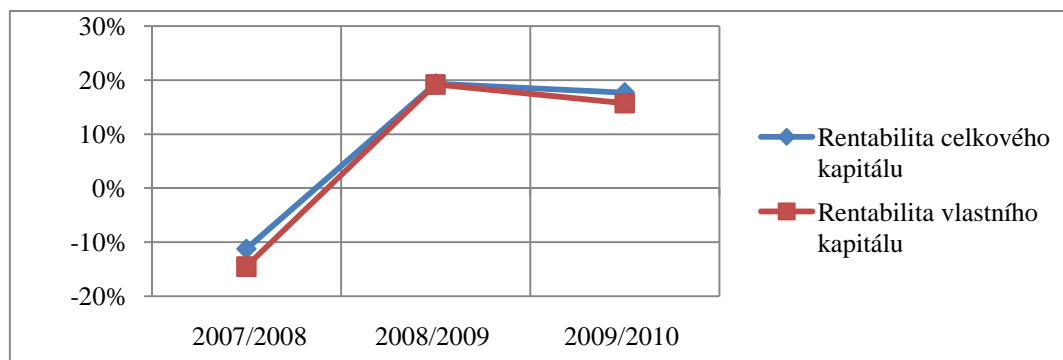
Ukazatele rentability hodnotí schopnost podniku dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu a vytvářet tak nové zdroje. Nejsou uváděny doporučené hodnoty či intervaly, v nichž by se hodnota měla pohybovat, obecně však platí, že by měly mít rostoucí tendenci v čase.

Rentabilitu jsem hodnotila pomocí tří běžně užívaných ukazatelů. Rentabilita celkového kapitálu měří produkční sílu podniku, poměruje zisk před úroky a zdaněním s celkovými aktivy, to znamená veškerými zdroji investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda se jedná o zdroje vlastní nebo cizí. Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Rentabilita tržeb udává, kolik korun čistého zisku připadne na 1 korunu tržeb.

Ukazatele rentability ve sledovaném horizontu kolísají. Záporné hodnoty v období 2007/2008 byly způsobeny ztrátou, kterou společnost v daném roce vykazovala. Je však

třeba dodat, že ztráta byla spojena s odchodem společníka a s tím souvisejícím vypořádacím podílem. V roce 2008/2009 dosáhla společnost v ukazatelích rentability výrazného nárůstu, což bylo dáno zejména vysokým nárůstem zisku. Ačkoliv v následujícím období rentabilita opět poklesla, její hodnoty lze považovat za uspokojivé. Vývoj rentability přehledně zachycuje následující graf.

Graf 1: Vývoj rentability společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.2 Ukazatele aktivity

Tabulka 5: Ukazatele aktivity – data pro výpočet v tis. Kč

Položka	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Zásoby	22 277	15 912	16 561
Krátkodobé pohledávky	32 697	29 435	29 270
Krátkodobé závazky	19 029	17 213	15 867
Tržby (T)	131 045	117 701	158 761
Aktiva (A)	114 131	112 124	120 920

Zdroj: výroční zprávy společnosti

Tabulka 6: Ukazatele aktivity

Ukazatel	Vzorec	Hodnota		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
Obrat celkových aktiv	T/A	1,15	1,05	1,31
Doba obratu zásob	zásoby/(T/360)	61,2	48,67	37,55
Doba obratu pohledávek	pohledávky/(T/360)	89,82	90,03	66,37
Doba obratu závazků	závazky/(T/360)	52,28	52,65	35,98

Zdroj: vlastní výpočet

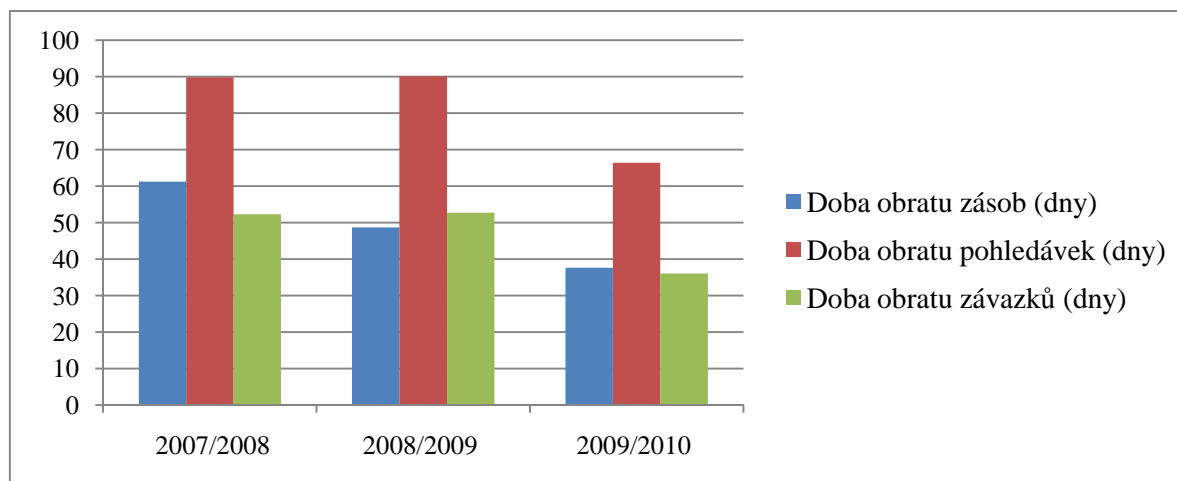
Ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Tyto ukazatele se obvykle uvádějí ve dvou základních podobách: jako obrat jednotlivých položek aktiv, příp. pasiv, nebo jako doba obratu jednotlivých aktiv, příp. pasiv.

Pro ukazatel obratu celkových aktiv je stanovena minimální doporučená hodnota 1, zároveň platí, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím lépe. Obrat celkových aktiv se ve sledovaném období pohybuje nad doporučenou hodnotou 1, to znamená, že se celková aktiva za rok obrátí více než jedenkrát. V roce 2009/2010 hodnota ukazatele oproti předchozímu období vzrostla, což je pozitivní zjištění.

Doba obratu zásob se postupně snižuje, to značí zlepšující se situaci, v posledním roce klesla doba obratu na 38 dní. Stejně tak má pozitivní tendenci k poklesu i doba obratu pohledávek.

Větší pozornost je však třeba věnovat vztahu doby splatnosti pohledávek a doby splatnosti závazků. Obecně platí, že pro zachování finanční rovnováhy podniku je vhodné, aby doba obratu závazků byla delší než doba obratu pohledávek. V případě analyzované společnosti je však situace opačná. Vývoj doby obratu zásob, pohledávek a závazků je zachycen na následujícím grafu.

Graf 2: Vývoj ukazatelů obratovosti

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.3 Ukazatele zadluženosti

Tabulka 7: Ukazatele zadluženosti – data pro výpočet v tis. Kč

Položka	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Cizí kapitál (CK)	23 841	18 435	27 066
Vlastní kapitál (VK)	91 509	90 335	105 712
Aktiva (A)	114 131	112 124	120 920
Zisk před zdaněním a úroky (EBIT)	-12 842	21 712	21 395
Úroky	48	21	337

Zdroj: výroční zprávy společnosti

Tabulka 8: Ukazatele zadluženosti

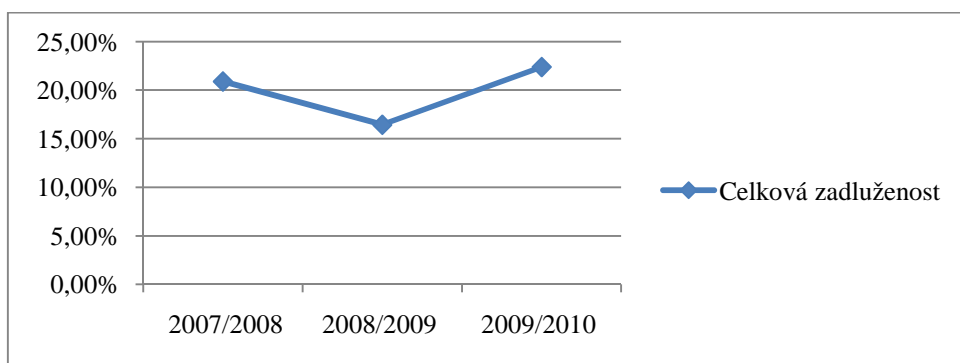
Ukazatel	Vzorec	Hodnota		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
Celková zadluženost	CK/A	20,89 %	16,44 %	22,38 %
Ukazatel úrokového krytí	EBIT/úroky	-267,54	1033,90	63,49

Zdroj: vlastní výpočet

Ukazatele zadluženosti hodnotí finanční strukturu podniku, měří rozsah, v jakém podnik využívá k financování svých aktivit dluhy. Smyslem analýzy zadluženosti je hledání optimálního poměru mezi vlastním a cizím kapitálem.

K posouzení zadluženosti jsem využila dva ukazatele. Základním ukazatelem je celková zadluženost, označovaná též jako ukazatel věřitelského rizika. Doporučená hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 30 – 60 %. Celková zadluženost sledovaného podniku je nízká, z hodnoty tohoto ukazatele, která se pohybuje kolem 20 %, je patrné, že společnost využívá k financování především vlastní zdroje. Vývoj zadluženosti zachycuje graf 3.

Ukazatel úrokového krytí udává, kolikrát zisk (EBIT) převyšuje placené úroky. Minimální doporučená hodnota se podle jednotlivých autorů liší, za postačující je považována situace, kdy jsou úroky pokryty ziskem 3x až 6x. Prahovou hodnotou je číslo 1. Kromě roku 2007/2008, kdy firma vykázala již dříve zmíněnou ztrátu, se hodnoty úrokového krytí pohybovaly nad úrovní doporučených hodnot.

Graf 3: Vývoj zadluženosti společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.4 Ukazatele likvidity

Tabulka 9: Ukazatele likvidity – data pro výpočet v tis. Kč

Položka	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Oběžná aktiva (OA)	67 291	68 606	73 676
Krátkodobé závazky (KZ)	19 029	17 279	16 524
Zásoby	22 277	15 912	16 561
Krátkodobý finanční majetek (FM)	11 908	23 168	27 124

Zdroj: výroční zprávy společnosti

Tabulka 10: Ukazatele likvidity

Ukazatel	Vzorec	Hodnota		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
Běžná likvidita	OA/KZ	3,54	3,97	4,46
Pohotová likvidita	(OA-zásoby)/KZ	2,37	3,05	3,46
Hotovostní likvidita	FM/KZ	0,63	1,34	1,64

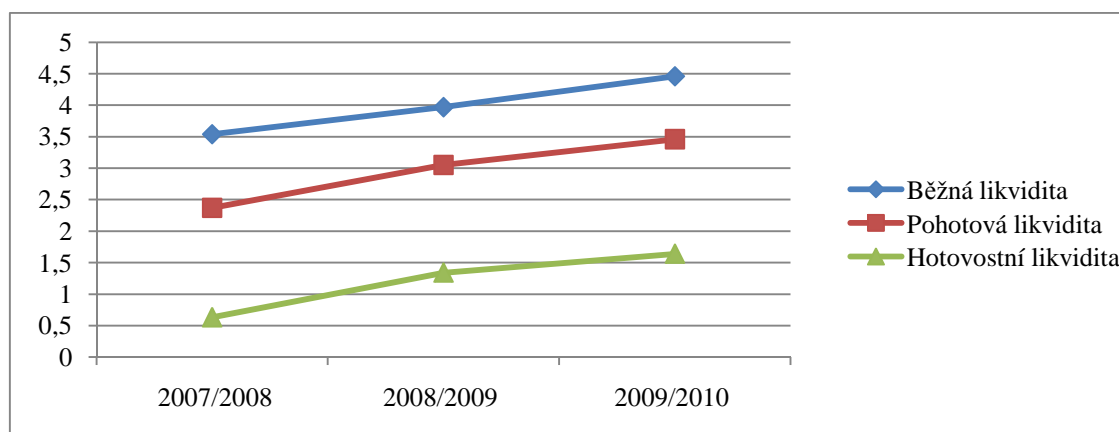
Zdroj: vlastní výpočet

Ukazatele likvidity měří schopnost podniku dostát svým splatným závazkům. Pro všechny tři skupiny ukazatelů jsou stanoveny doporučené hodnoty. Běžná likvidita charakterizuje schopnost podniku uspokojit věřitele, kdyby v daném okamžiku přeměnil všechna oběžná aktiva v hotovost. Hodnota by se měla pohybovat v pásmu 1,5 – 2,5. Ukazatel pohotové likvidity vylučuje z čitatele zásoby a zahrnuje již pouze likvidnější části oběžných aktiv, tj. krátkodobé pohledávky a finanční majetek. Standardní hodnoty vyjadřuje rozmezí 1 – 1,5, přičemž prahovou (kritickou) hodnotou je 1. Hotovostní

likvidita zahrnuje pouze nejlídnější položky rozvahy, tedy krátkodobý finanční majetek. Za ideální je považován interval 0,2 – 0,5.

Z tabulky je patrné, že u všech tří kategorií ukazatelů likvidity firma dosahuje hodnot vysoko nad horní hranici doporučeného rozmezí. Tato situace je výhodná pro získávání finančních prostředků od věřitelů, protože vysoké hodnoty zaručují návratnost finančních prostředků. Naopak vlastníci by měli upřednostňovat nižší hodnoty. Vývoj ukazatelů likvidity zachycuje následující graf.

Graf 4: Vývoj likvidity společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.5 Zhodnocení a návrhy

V oblasti rentability podnik dosahuje v posledních dvou letech příznivých výsledků. Ukazatele rentability signalizují, že společnost je v současnosti zisková.

Z hlediska ukazatelů aktivity lze kladně hodnotit mírné zvýšení obratu aktiv, ten se pohybuje nad doporučenou hodnotou 1, a klesající trend doby obratu zásob. Pokles hodnot ukazatelů doby obratu závazků a doby obratu pohledávek značí zlepšující se platební morálku jak sledované společnosti, tak i jejich odběratelů. Ovšem fakt, že doba úhrady závazků je výrazně kratší než doba inkasa pohledávek, staví podnik do nevýhody, znamená to, že poskytuje delší obchodní úvěr, než jaký čerpá od svých dodavatelů. Ke zlepšení situace a sblížení doby obratu pohledávek a závazků je třeba především zajistit sledování pohledávek po splatnosti a jejich vymáhání.

Společnost vykazuje nízkou úroveň zadluženosti, využívá kapitálovou strukturu, v níž jednoznačně převládají vlastní zdroje financování. Tento přístup upřednostňuje stabilitu a jistotu před rizikem, avšak je třeba mít na paměti, že cizí kapitál je levnější než

vlastní, což je dáno tzv. daňovým efektem (daňovým štítem), kdy úroky z cizího kapitálu jako součást nákladů snižují základ pro výpočet daně a tím i daňové zatížení společnosti.

Ukazatele likvidity se pohybují poměrně vysoko nad doporučenými hodnotami, tyto výsledky dokládají, že je podnik schopen dostát svým splatným závazkům. Nadměrná likvidita má však i své stinné stránky, snižuje rentabilitu. Vedení společnosti by se tak mělo zamyslet nad efektivnějším využitím finančních prostředků, jejich uložení do výnosnějších forem aktiv.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo v první řadě přiblížit problematiku auditu v teoretické rovině a následně aplikovat poznatky vztahující se k tématu získané studiem odborné literatury v praxi, to znamená popsat průběh auditu účetní závěrky a provést audit finanční situace u konkrétní obchodní společnosti.

Úvodní část byla věnovaná obecné charakteristice auditu, definování interního auditu, jeho funkci a vývoji a historii auditu v jeho kolébce, Velké Británii, i v České republice.

Následující dvě kapitoly se již zabývaly samotným auditem účetní závěrky. Byl zde vymezen externí audit podle definic několika různých autorů, specifikovány cíle auditora podle Mezinárodních auditorských standardů, přiblížena právní úprava auditu v České republice včetně výčtu hlavních právních předpisů týkajících se auditu. Bližší pozornost byla věnována novému zákonu o auditorech, předpokladům pro výkon auditorské profese či Komoře auditorů České republiky. Dále byla popsána technologie auditu, to znamená jednotlivé kroky, které musí auditor vykonat před vydáním zprávy jako nejdůležitějšího výstupu jeho činnosti.

Čtvrtá kapitola pojednávala o auditu finanční situace, důraz byl kladen zejména na charakteristiku jednotlivých skupin poměrových ukazatelů, a to ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity a ukazatelů kapitálového trhu.

Závěrečná část práce byla zaměřena prakticky. Po stručném představení firmy, která se věnuje zejména aktivitám v oblasti sdělovací a zabezpečovací techniky, byl přiblížen postup auditora při ověřování účetní závěrky. Tento postup byl rozdělen do pěti etap. Náplní první fáze bylo posouzení rizika zakázky a sjednání podmínek provedení auditu. Ve druhém kroku byly provedeny předběžné plánovací procedury, které zahrnují seznámení auditora s činností klienta, jeho účetním systémem, kontrolním prostředím, předběžné analytické postupy a stanovení hladiny významnosti. Po vytvoření plánu auditu již následovalo vlastní testování. Pro názornou ukázkou auditorských postupů v rámci provádění testů byla využita sekce dlouhodobého hmotného majetku. Na základě získaných důkazních informací po provedení veškerých procedur auditor vydal výrok bez výhrad. Tím vyjádřil svůj názor, že účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz majetku a závazků společnosti k 31. 3. 2010, nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za hospodářský rok od 1. 4. 2009 do 31. 3. 2010 v souladu s českými účetními předpisy.

Ve druhé části poslední kapitoly byla posuzována finanční situace společnosti pomocí základního nástroje finanční analýzy, a to poměrových ukazatelů. Ty byly vypočteny na základě veřejně dostupných údajů z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Společnost byla zhodnocena jako rentabilní, nízká míra zadluženosti signalizuje, že k financování využívá především vlastní zdroje a upřednostňuje tak stabilitu a jistotu před rizikem. Analýza ukazatelů likvidity, které se pohybují vysoko nad horní hranicí doporučeného intervalu, ukázala, že společnost je schopná řádně a včas splácet svoje závazky. Z hlediska ukazatelů aktivity vyznívá v neprospěch podniku fakt, že doba úhrady závazků je výrazně kratší než doba inkasa pohledávek, v posledním roce téměř dvojnásobně. Ke zlepšení situace a sblížení doby obratu pohledávek a závazků je možné přispět zejména sledováním pohledávek po splatnosti a jejich vymáháním. Na základě provedené finanční analýzy společnosti nebyla identifikována rizika, která by bezprostředně ohrožovala její existenci.

Na základě výše uvedeného shrnutí bakalářské práce se domnívám, že se mi podařilo nastínit problematiku auditu účetní závěrky a auditu finanční situace, včetně praktické realizace na vybrané společnosti, a tudíž byl cíl práce splněn.

Použitá literatura

Odborná literatura:

- [1] DUNN, J., GRAY, I., WALTERS, D. *Auditing*. 1. vyd. Praha: Bilance, 1993.
- [2] DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2000. 195 s. ISBN 80-7179-410-4.
- [3] FLORIÁN, Z. *Účetní auditing*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2001. 121 s. ISBN 80-7040-476-0.
- [4] KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [5] KOVANICOVÁ, D. *Finanční účetnictví: světový koncept*. 4. vyd. Praha: Polygon, 2003. ISBN 80-7273-090-8.
- [6] KRÁLÍČEK, V. *Auditing*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2.
- [7] MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.
- [8] RAFFEGEAU, J., DUFILS, P., DE MÉNOVILLE, D. *Finanční audit*. 1.vyd. Praha: HZ Praha, 1996. 120 s. ISBN 80-86009-02-5.
- [9] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
- [10] SEDLÁČEK, J. *Základy auditu*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 169 s. ISBN 80-210-4168-4.
- [11] SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1.vyd. Praha: Grada, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.
- [12] SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. 5.vyd. Praha: Grada, 2010. 480 s. ISBN 978-80-247-3494-1.
- [13] VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. 2.vyd. Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

Elektronické zdroje:

- [14] ČESKÝ INSTITUT INTERNÍCH AUDITORŮ. *Co je Český institut interních auditorů* [online]. [cit. 2010-11-05]. Dostupné z <<http://www.interniaudit.cz/ciia/>>

- [15] HÁJEK, M., RACKOVÁ, G. 2009. *Co přináší nový zákon o auditorech* [online]. [cit. 2010-12-08]. Dostupné z <<http://www.epravo.cz/top/clanky/co-prinasi-novy-zakon-o-auditorech-56759.html>>
- [16] KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Etický kodex* [online]. [cit. 2010-11-05]. Dostupné z <http://www.kacr.cz/Data/files/pdf/eticky-kodex_01-01-2007.pdf>
- [17] KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Mezinárodní auditorské standardy* [online]. [cit. 2010-11-05]. Dostupné z <<http://www.kacr.cz/Article.asp?nDepartmentID=256&nArticleID=1048&nLanguageID=1>>
- [18] KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Poslání a smysl auditu* [online]. [cit. 2010-11-05]. Dostupné z <<http://www.kacr.cz/Article.asp?nDepartmentID=18&nArticleID=917&nLanguageID=1>>

Právní předpisy:

- [19] Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech.
- [20] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.
- [21] Zákon č. 563/1991Sb., o účetnictví.

Seznam příloh

Příloha A – Zpráva nezávislého auditora

Příloha B – Rozvaha v plném rozsahu (v tis. Kč)

Příloha C – Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu (v tis. Kč)

Příloha A - Zpráva nezávislého auditora

Příjemce zprávy

Společníci společnosti:

Zpráva o účetní závěrce

Ověřili jsme příloženou účetní závěrku společnosti ... s.r.o., tj. rozvahy k 31. 3. 2010, výkaz zisku a ztráty, přehled o změnách vlastního kapitálu a přehled o peněžních tocích za období od 1. 4. 2009 do 31. 3. 2010 a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti ... s.r.o. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odpovědnost auditora

Naší úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora k účetní závěrce

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti ... s.r.o. k 31. 3. 2010 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření

**za hospodářský rok od 1. 4. 2009 do 31. 3. 2010 v souladu s českými účetními
standardsy.**

Auditor:

Auditor, který vypracoval zprávu:

Auditorské oprávnění č.:

Datum vyhotovení zprávy:

22. 7. 2010

Příloha B – Rozvaha v plném rozsahu (v tis. Kč)

Označení	AKTIVA	Účetní období		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
	AKTIVA CELKEM	115 388	108 860	132 979
B.	Dlouhodobý majetek	45 091	40 666	52 379
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	77	44
B. I. 3.	Software	0	77	44
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	35 343	30 233	39 440
B. II. 1.	Pozemky	897	1 135	2 599
B. II. 2.	Stavby	17 355	11 757	11 339
B. II. 3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	9 187	13 187	15 214
B. II. 7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	7 904	3 087	9 738
B. II. 8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	1 067	550
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	9 784	10 356	12 985
B. III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	9 784	0	1 898
B. III. 2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	10 356	10 997
C.	Oběžná aktiva	69 827	67 386	79 965
C. I.	Zásoby	18 271	13 553	19 568
C. I. 1.	Materiál	15 523	8 916	8 847
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	2 713	4 464	9 121
C. I. 3.	Výrobky	21	0	0
C. I. 5.	Zboží	14	36	0
C. I. 6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	137	1 600
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	98	85	1 357
C. II. 2.	Pohledávky – ovládající a řídicí osoba	0	0	1 274
C. II. 5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	98	85	83
C. III.	Krátkodobé pohledávky	35 902	22 968	35 572
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	35 293	22 484	32 716
C. III. 6.	Stát – daňové pohledávky	4	0	2 469
C. III. 7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	477	209	210
C. III. 9.	Jiné pohledávky	128	275	177
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	15 556	30 780	23 468
C. IV. 1.	Peníze	221	122	121
C. IV. 2.	Účty v bankách	15 335	30 658	23 347
D. I.	Časové rozlišení	470	808	635
D. I. 1.	Náklady příštích období	436	806	559
D. I. 3.	Příjmy příštích období	34	2	76

Označení	PASIVA	Účetní období		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
	PASIVA CELKEM	115 338	108 860	132 979
A.	Vlastní kapitál	91 509	90 335	105 712
A. I.	Základní kapitál	25 200	21 000	21 000
A. I. 1	Základní kapitál	25 200	21 000	21 000
A. II.	Kapitálové fondy	9 707	10 315	10 854
A. II. 3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	9 707	10 315	10 854
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	3 028	2 591	2 587
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	2 520	2 100	2 100
A. III. 2	Statutární a ostatní fondy	508	491	487
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	67 145	38 977	54 429
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	67 145	38 977	54 429
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	- 13 571	17 452	16 842
B.	Cizí zdroje	23 841	18 435	27 066
B. I.	Rezervy	2 952	3 511	3 935
B. I. 4.	Ostatní rezervy	2 952	3 511	3 935
B. II.	Dlouhodobé závazky	59	1 195	3 812
B. II. 9.	Jiné závazky	0	729	3 116
B. II. 10.	Odložený daňový závazek	59	466	696
B. III.	Krátkodobé závazky	20 830	13 596	18 138
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	12 724	4 672	9 443
B. III. 4	Závazky ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení	3 600	0	0
B. III. 5.	Závazky k zaměstnancům	23	50	41
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	965	1 235	1 544
B. III. 7.	Stát – daňové závazky a dotace	1 389	4 351	2 502
B. III. 8.	Krátkodobé přijaté zálohy	7	840	1 761
B. III. 10.	Dohadné účty pasivní	425	300	214
B. III. 11.	Jiné závazky	1 697	2 148	2 633
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	133	1 181
B. IV. 3	Krátkodobé finanční výpomoci	0	133	1 181
C. I.	Časové rozlišení	38	90	201
C. I. 1.	Výdaje příštích období	38	90	201

Příloha C – Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu (v tis. Kč)

Označení	TEXT	Účetní období		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
I.	Tržby za prodej zboží	523	274	74
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	494	183	58
+	Obchodní marže	29	91	16
II.	Výkony	142 252	123 741	164 566
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	130 522	117 427	158 687
II. 2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 734	1 730	4 657
II. 3.	Aktivace	8 996	4 584	1 222
B.	Výkonová spotřeba	101 672	69 322	100 868
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	72 678	55 308	75 057
B. 2.	Služby	28 994	14 014	25 811
+	Přidaná hodnota	40 609	54 510	63 714
C.	Osobní náklady	27 817	31 527	37 474
C. 1.	Mzdové náklady	20 314	23 078	27 294
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	7 047	7 895	9 147
C. 4.	Sociální náklady	456	554	1 033
D.	Daně a poplatky	292	636	194
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	4 780	20 576	4 646
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	827	7 475	4 282
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	16	3 836	2 947
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	811	3 639	1 335
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	764	3 454	3 037
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	21	654	2 057
F. 2.	Prodaný materiál	743	2 800	980
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	19 790	-16 279	523
IV.	Ostatní provozní výnosy	4 813	2 055	1 103
H.	Ostatní provozní náklady	5 488	2 601	1 426
*	Provozní výsledek hospodaření	-12 682	21 525	21 799
X.	Výnosové úroky	10	17	22
N.	Nákladové úroky	48	21	337
XI.	Ostatní finanční výnosy	8	373	18
O.	Ostatní finanční náklady	178	203	444
*	Finanční výsledek hospodaření	-208	166	-741
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	681	4 239	4 216
Q. 1.	- splatná	0	3 833	3 985
Q. 2.	- odložená	681	406	231

**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-13 571	17 452	16 842
***	Výsledek hospodaření za účetní období	-13 571	17 452	16 842
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	-12 890	21 691	21 058